

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Bazsai tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: **ÖZV. DR. KISS PÁL**

Alapította:
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYSBEN:
Fél évre 7 korona | Egy hónap 2K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 12 korona | Egy hónap 2K 40f

Uj összeférhetetlenségi törvényt!

Rövid időn belül három munkapárti képviselő mondott le mandátumáról, megelőzte az összeférhetlenség törvényének alkalmazását.

Nagyon világosan és nagyon szigorúan intézkedik ez a törvény, ha az érdekeltek bírói eljárás és bírói döntés nélkül meglátják és le is vonják a kikerülhetetlen következményeit.

Szó nincs róla az összeférhetlenségi törvény nem ismer tréfát abban a tilalomban, hogy az állammal országgyűlési képviselő nem lehet sem szerződéses viszonyban, sem üzleti összeköttetésben, de ez a törvényes intézkedés legszigorubb érvényesülése esetén sem érheti el tulajdonképereri célját a képviselők teljes függetlenségét és minden általi befolyástól való mentességét.

Az állami első érdeke nem az, hogy a már megválasztott képviselőknek lehetetlenné tegye az állammal való seftelést, hanem érdeke elsősorban az, hogy olyan képviselői legyenek, akikről az összeférhetlenségi esetek bekövetkezése már forgalmilag is ki van zárva. A törvényhozó első tulajdonképereni értelme teljesen eltűnt a magyar képviselő megszokott forgalmában.

A képviselők tisztelet a csekély számú kivételnek, hoznak ugyan törvényt, de ez a munkájuk a fejlődésben és az automatikus igazságban teljesen kimerült.

A legtöbb képviselő sem ismeri a törvényt, melyet megszavaz és melynek értelmében millió ember kell, hogy az életét irányítsák.

Nagyon kevés törvényhozó gon-

dolja át lelkiismeretesen. látja meg minden látható hatásában, a törvény következményeit, nem törődik vele, könnyen vessi, vakon követi a pártfegyelem szervező parancsát és így képviselői működésben az ország érdekeit ugyan nem legalább is tudatosan és gondolkodva nem mozdtja elő, de a saját egyéni érdekeinek annál több figyelmet, időt és munkát szentel.

Lelkiismeretes törvényhozó folyamatos tanulmányban kellene, hogy idejét töltsen.

Még a leginkább, a legcsokoldabb képviselő is talál új előtte ismeretlen területet, mely csupán újabb tanulmányozás árán hatótnak be, hát még a képviselők átlagának mennyire egyé kellene tenni az új és napot, hogy megismerje. átlássa, átértse következményeiben mérlegelje azt amit ő a pártfegyelem gészetében szerény kis alkatrész — nálánál jobb milliók számára parancsnak, — törvénynek tesz meg.

Am a mi képviselőink túlnyomó része nem a szociális, a gazdasági, a kereskedelmi és közgazdasági ismeretait bővíti mandátumának idejében, hanem azt a tudományát fejleszt, hogy lehet új összeköttetéseket teremteni, ha meglévőket épölni, fejleszteni és befolyás alapján sokat szerzeni, meg az összeférhetlenségi törvény szakaszai között tojástáncot járni.

Es épen azért nem elég az összeférhetlenségi törvény ahhoz, hogy a képviselők ne a saját érdekeiket hajszolják, hanem igazi, nemcsak értelemben vett törvényhozói működést fejtsenek ki — erre a célra olyan intézkedést kell teremteni mely megadja a módot az igazi, őszinte törvényozók megválasztására.

A pénznek és a kormánynak hatalmától kell függetleníteni a választókat és akkor megvan a

hehatósége, hogy valam nyi képviselőnk komoly, tartalmas, lelkiismeretes törvényhozó legyen.

De addig, amíg a képviselőket nem választja, mert nem választhatja a nép, amíg a nyilvános szavazás és szűkkeblű választói jog hádjával oktrojálják a hiva-

talos jelöltet, addig nincs igaz törvényhozó testület és félintézmény minden panamát tiltó törvény.

A legjobb, legigazibb, legosahtatlanabb összeférhetlenségi törvény az általános egyenlő és titkos választói jog.

A Szerethen át menekülnek az oroszok

Berlin, jan. 21

A nagyőhadiszállás jelenti: Nyugati harctér: Eltekintve helyenkinti élnkebb tüzérségi harctól és jőreink sikeres vállalkozásaitól, a nap nevezetesebb esemény nélkül mult el.

Keleti harctér: Lipot bajor herceg vezértábornagy harcvonala:

Baranovicitól keletre német rohamcsapatok benyomultak orosz árkokba és tizenhét fogollyal tértek vissza.

József főherceg arcvonala: A keleti Kérpátokban az ellenségnek a valekutnai uton tervezett támadása hatásos tüzérségi tűzünkben nem tudott kifejlődni. Kisebb orosz előretöréseket visszuarítottunk.

Mackensen vezértábornagy

hadosportja:

Nazestivel január 19 én elesett az egész hidfa, melyet az oroszok ott még szivésan védtek. Pomeráni, altmarki és nyugaporoszlorszlgi csapatok foglaltak el több ellenséges vonalat, amelyek támaszpontjai erősen ki voltak építve. A helységet magát kemény utcai harcral vették be. A Szerethen át visszazömlő oroszokat útegeink és gépfegyverreink odatűz alá vették és súlyos veszteséget okoztak nekik.

Egy tiszt, 555 lönyi legénység, két géppuska és régy aknavető jutott a kezünkre.

M ced'n arcvonal: A Cserra-hajlásban, Paraglovótól keletre egy német lövederítő csapat sikeres vállalkozását hajtott végre.

Ludendorff.

Ablakrednnyök önműködővel

Állami és magán
Kaphatók Pálffy ut.

A nanestii hidfő elfoglalása

Budapest, jan. 21.

Keleti hadszíntér:

Namolásától nyugatra levő nanestii hidfő elfoglalása alkalmával csapataink ötszázötvenhat foglyot, két géppuskát és négy aknavetőt szelítettek be.

A Mezticanesti-szakaszon tegnap délután az orosz tüzeresség erős tüzelést intézett állásaink ellen. Az utána következő támadási kísérletek már csirájukban meghiusultak.

Egy osztrák magyar repülő egy elienseges repülőgépet Máramarosszigetnél leszállásra kényszerített. A repülőgép és a bennülők sértetlenül kerültek a kezünkre.

Tovább északra a császári és királyi csapatoknál nem történt nevezetesebb esemény.

Olasz harctér:

A helyzet változatlan.

Délkeleti harctér:

Nincs lényeges esemény.

HÖFER

Egyetlen katonai kivétel a háború folytatásánál

A „Nieuwe Rotterdamse Courant” egy, a harctéren levő brit katonának a evelét idézi, amely az „Interpreter” című fokvárosi angol nacionalista hetilap november 16-iki számában, (ehát a német békeajánlat előtt) jelen meg. A levélben többek között ez áll: Néhány hét múlva mindannyiunknak, akiknek elég képzelőteket van arra, hogy fő foglaltok a mostan lejátszódó óriási tragédiát, alkalmat lesz arra, hogy a béke szavazzatok. Ezeket a sorokat ebből a reményben írom, hogy ehhez valamivel hozzájárulok.

A szó szoros értelmében egy tucat ezredhez tartozó ezer és ezer katonával beszéltem, francia és egyiptomi férfakkal, akik a Dardanellákról és Máltáról jöttek és huszköztul egyet sem találtam, aki azt kívánná, hogy a háborút tovább folytassák. Ha a kormányok hallhatnák, mit beszélnek egymás között a katonák, háború ember, félreműlnének.

kedélyük nyugalmából.

Csak a remény kísérlet egyelőre egy hatalmas mozgalmat. Távol attól, mintha a németeket gyűlölnék, senki se beszél róluk barátságosan. Mintha valamennyiünket egy borzalmas gép mekolt volna meg, amelynek működését senki sem tudja vagy merné megállítani. A mostani dúró háború nem egyéb, mint vak embergyilkolás abban a reményben, hogy mindkét fél meggyöngyül.

Átalában az a helyzet, hogy a háború tovább tart, mert egyetlen kormánynak sincsen erkölcsi bátorsága arra, hogy megtagadja az első lépést a fegyverszünet vagy a béke érdekében. Minden kormány azt hiszi, hogy jó hírneve attól függ, minél tovább tud győzelmet hirdetni.

Tudom, hogy a közönség megtagadja azokat, akik békét követelnek de alapjában nagyon hálás lenne irántuk. Egyre hangosabb lesz a kiáltás: M. ddig még? Senki sem tud rajtunk segíteni?

Hirdetők felvételnek.

Megbukott orosz külügyminiszter.

Galicinminiszterelnök is távozik

Az orosz kormánykörökben akciót indítanak a duma mielőbbi feloszlása érdekében. A duma elhalasztása a feloszlátás előjelenek tekintendő.

Pokrovszki betegsége címén két hónapi szabadságot kapott, ugyanígy Socorski kereskedelmi miniszter is. A hadügyi, kereskedelmi és pénzügyi és külügyi miniszterek szabadságolása ebbocsátásuk kezdetét jelenti, a duma megnyitása már egyik sem lesz tárcájának birtokában.

Megbízható pétervári forrásból jelentik, hogy Pokrovszki külügyminiszter beadta lemondási kérvényét. A cár a kérvény felett a napokban

fog dönteni.

A liberális-párt, a mely Buchanan angol nagykövet körül csoportosul a kormány nyal szemben vereséget szenvedett, Buchnant a cár legutóbb kihallgatáson fogadta, amelyen igen ridegen viselkedett a nagykövettel szemben. Politikai körökben arról, értesülnek, hogy Buchanan nagykövet visszahívását szorgalmazta az angol kormány nál. Nikolajevics nagyherceg a liberális párt tagja és erős oszlopa szintén kegyvesztett lett a kaukázasi királyságtól megfosztják és a kaukázasi főparancsnokságról is vissza hívják.

Az összeférhetlenségi dzsungelből.

Földes Béla nyilatkozata

A holnapi pártértekezleten felvilágosítják meg a múltán meginduló parlamenti vita arányait és soraköztetik fel a szónokokat, de máris bizonyosra vehető, hogy a háború kitérése óta nem volt ennyire nagyobb és erősebb akciója az ellenzéknek.

Megemlítjük már, hogy az ugynevezett kisebb javaslatoknál is meg fog élni a tárgyalás menete, így Ferenc József emlékének megőrzéséhez hasonló óriási minden oldalról, nem lehetetlen, hogy a koronázási javaslatoknál valóban a rendszés és a kiállítások hűségét, a hitleről beállítottaknál pedig Apponyi Albert gróf fog a király címé miatt beszélni a néma a Ház legki valóbb jogjogászaiak meggyilkozását várják.

Nagyszabású vitával számolnak a hők emlékezők megőrzéséről szóló javaslatánál, amelynek keretében a néppárti Bartos János hír szerint, igen érdekes javaslatot vet föl.

Interpellációk és indítványok süti rendje fogja a széles és mély medrű vitát szegélyezni.

Tárgyalnak a belső és külső politikai kérdések, közéleti problémák, hadi-erőszállítások és kijárási körökből valók.

Nagy felet helyeznek a kiegyezési tárgyalások megvilágítására is, azonkívül külön akció indul meg a háború által létesítetében megfogott művelt központosítást különösen pedig a hivatalnokok társadalmának érdekében. Erre vonatkozólag Kálmán Bélának igen érdekes és meggyőző indítványa lesz.

Földes Béla az egyesült függetlenségi és 48-as párt elnöke, az ellenzék vitarendező bizottságának elnöke, az európai híri nemzetgazdász, a következőkben volt szilveszter munkatársukat a helyzetéről tájékoztatni:

— A parlament legközelebbi munkálkodásának tárgyai ismeretese az elhunyt nagy király emlékének törvényben való megőrzésére, a felolvt koronázással összefüggő törvényjavaslatok, a szállítási adóak felelőse, a kivételes hatalomra vonatkozó törvénynek kiegészítése és a kormányának a kivételes hatalom kezeléséről szóló jelentések tárgyalása.

— A szállítási adó a legésszerűtlenebb adók egyike és az új koncepcióban éppenséggel nem javul.

Tábort az mellett

írója és szerzője: KONCZ BÉLA.

Megjelent Rózsavölgyi és Társa budapesti kiadó cégénél. Kapható Makón: VÉSZ. BÉLŐS könyvkereskedésében. Ára: 2 korona.

De küönösen sérülékenységessé teszi a magánvasutakra és a helyi de-
kú vasutakra vonatkozó rész, mely
magántársulatokat követlenül az
adóijevélem részeseivé teszi.

Természetesen azt, hogy (az ál-
lami jövedelmekről gondoskodni
kell, kifogásolni a mai viszonyok
között nem lehet és bizony néha
kevésbé ésszerű eszközökkel kell
nyúlni, de azért mégis a törvény-
javaslatot a mai alakjában elfo-
gadhatónak nem tartom.

— A kormányjelölés tárgyalá-
sánál az etársak behatá és ke-
mény vitái akas folytatni. Hi-
szen van rá elég ok és szük-
ség.

Hogy milyen lesz a hangneme,
azt ma megállapítani nem lehet,
mert az rendezés incidensétől függ.
Annai bizonyos, hogy a kormány
bírálati előt az ügyet közi. Ilyen
a munkapárt újvi kávéját, ilye-
nek a rúsbom árdomatlan koro-
násod kiütetése, de különösen
súlyosabb körülmények a hab-
rus uszerével összefüggő intemp-
sibilizáció és az a legújabb hí-
rek szerint: a kormu lejárata ki-
egyezős.

Hogy az államnak és az állami
kiszátságok a képviselői mandá-
tum megse miatt való kiszárlása
mások háború ártalok uszerére
a politikai jelleltől legmályok
előt jelent, az két gye-
len.

Há az ügyek tárgyalása a ma-
gyar parlament méltósága érdekében
használatosság vált, annál
is inkább, mert a hadgyógyász-
tani tekintélyes kormuok is-
mert nyilatkozta az új pillan-
gára állított bizonyos képviselő-
ket és belső titkos tanácsokat.

— Amel a kormu lejárata ki-
gyesét illeti, az ekkor az a leg-
határozottabban megidítjuk a
hársat, mert a kormu fontos ér-
dekeit kövöltatja és tekintettel a
háború után kifejlődő gazdasági
viszonyok bizalmi hatálmányára
az egy átlalá uszer a sötétbe. A
hosszulejárata uszerére való
lokótelés annál uszerőbb hiba,
mert a ma évtől kezdve szerint:
Tízra azon évtől is kényte-
len volt lemondani, amelyeket a
hosszulejárata uszerére elszak-
kivárl óhajtott és lemondott ek-
ker, amikor a lemondás nélkül
maga az uszerakkormu kárta
volna a provisóriumot, amelynek
minden elfogadása uszer, az
nem isleltéket hejart és min-
belmi kóspórtal uszerrel által
lehető, egyedül helyesnek és a
mai nemzetközi viszonyok meg-
felelőnek tart.

Makón, ügyvédi iro-
dában, gyakorlott ir-
nok azonnal alkalma-
zást nyer. Cim a ki-
adéshivatalban.

... egy poj pavi-
pale. Megtekinthető
Sirkert utca 31. az. s.
Budai Batintzal

Katonától kaptam, katonának adtam

A szászvári állomáson va-
sárnap reggel megállt a Bát-
faszékről jövő vonat. A vona-
ton katonák is utaztak, sza-
badságos harcosok. Egyszer-
re csak egy fiatal, igen szé-
pen öltözött parasztnő tűnt
fel az állomáson, karján egy
csöcsesemővel. A parasztnő né-
hány percig nézegetett jobbra
balra, mint ha valakit keresne,
azután odalépett az egyik ka-
tonához, aki éppen a vasuti
kacsi ajtajában állt.

— Tartsa már kérem ezt a
gyereket addig — kérte a ka-
tonát, amíg én elhozom a
csomagomat és felszállok.
Nem búrom a kettőt együtt.

A katonna készségesen tett
előzet a szép parasztnő kérés-
sének s elvitte tőle a pótyás-
gyereket. A vonat már indu-
ában volt s a nő még min-
dig nem tért vissza a cso-
maggá. A katonna kiabált
utána és tehetetlenül állt az
ajtóban a csöcsesemővel a kar-
ján. A vonat elindult, de bi-
zony a gyerek anyja nem
mutatkozott. A pótyásbaba a
katonánál maradt. A követke-
ző állomáson azután jegyző
könyvet vettek fel a dolgról.

Kihívták a pályát és koss-
tatálták, hogy figyermek az,
akik ilyen módon tudniak. A
pályában egy kis csomag is
volt, amelyben srépen össze-
rakva ott volt a csöcsesemő
egész garderójja: kisfőkötők
kabátok, s meggyas. Ezen
kívül egy cédula is volt ab-
ban a csomagban s rajta a
következő ceruzával írt je-
lentésgel: „Katonától kap-
tam, katonának adtam”. Ezek
után már semmi kétség sem
lért hozzá, hogy tulajdenka-
pen mi történt. Az uszerrel ér-
tesítették a szászvári csend-
őrséget, hogy állapítsa meg
az anyja hiteit. Erre azonban
már várjában sincs is szük-
ség, mert a katonna kijelen-
tette:!

— Ma már én kaptam meg
ezt a gyereket, elfogadom s
fel is neveltem becsületeit.

S szavát állva a derék ka-
tona, magával is vitte a gye-
reket, akivel így nem minden
napl módon ajándékozhat
meg.

— Keresztek régi lappoldányo-
kat. A „Makói Függőlen Újság”
1916. január 27. iki, február 1. és
február 24. iki, továbbá április 18.
és 30. iki lappoldányait keressék.
A hitek megvan uszerkedjenek
rásokkal szerkesztőségünkbe bulá-
adni.

Rekvirálási felhívás

Felhívattk Makó város kö-
zönsege, hogy a most folyó
katonai rekvirálás ideje alatt
mindenki otthon tartózkodjék,
vagy lakásának kulcsát (még
az árs tanyát is) a szom-
szédjának adja át, mert ellen-
kező esetben lakása (tanyája)
feltörtetik.

A közönsege készletét a ka-
tonai rekviráló bizottság előtt
összínés és a magyar ember
hazafiesságához méltóan tárja
fel, mert ellenkező esetben az
eltitkolt készletet hadi dagáru-
ként minden ellenérték meg-
térítése nélkül fogjuk elkobozni.

Gröz Sándor,
hadnagy, a rekviráló
biz. parancsnoka.

NAPI HIREK

— Új adóügyi biztos Makón.
A kormány tudatavélen most
szervezte az adóügyi biztosi
állásokat. A makói pénzügy-
igazgatósághoz Dr. Ambruss
Gyula ügyvédjelöltet neveztek
ki adóügyi biztossá, ideiglenes
jelleggel.

— Traszur. Fényesen sike-
rült vasárnap este a makói
izr. nőgyelet által rendezett
teaszur, melyen Makó város
társadalmának szinte java
megjelent. A nagyszerű zsúr,
mely fényes estélynek is be-
illik, a késő éjjelig húzódtott
s a nagyszerű szórakozást
nyújtott a megjelenteknek, a
kik mindannyian el voltak ra-
gadtatva a rendezőség ügyes,
előszerey s kőrü tekintő ren-
dezésébe, amely igazán sem-
mi hívdéni valót nem hagyott
hátra. A fényesen sikerült
zsúr jávedelméből sok jó
társarvált jelt a makói szeg-
nyeknek, akikre ez a segítés
ekkor a kormuyre foréult téli
világban nagyon is ráter.

— Anyakönyvi hírek Ház-
adást keltettek: Nacsá József
Kovács Etel, Gombkötő Au-
tál Ferenc Baróczi Máriával,
Raffai Viktóriával. Elhaltak:
Jachnovszki István 28 éves,
Cs Kis István Kovács Sára
75 éves, Erdő Viktória 16
napos, Banca Mária 12 éves.

— SZÖRMEGARNITURÁK (muf-
fek, gall-erek), feltűnő olcsó ár-
sú uszerre: Weismann
Malvin káptermében. Telefon
174 szám.

— Az első Psylander est az
Urániában. Kedd este neveze-
tes est lesz az Uránia szín-
házban. Ezuttal először fogunk
olyan képet látni, amelynek
főszereplője a világhírű Psy-
lander Valdemár. „Egyiptom
gyöngy” című darabban lép
fel a világhírű művész, akinek
ez az alakítása bizonyára so-
kái emlékezetes marad. A
nagyszerű dráma kitűnő kie-
gészítő műsor keretében kerül
előadásra.

Makói Uránia Színház
Telefon szám: 181

Kedden, január 22 én,
Az évad első Psylander képe.

Egyiptom gyöngy
Napkeleti történet 3 felvonásban.

a főszerepben:
VALDEMÁR PSYLANDER

Érdekes kiegészítő műsor!

Előadások kezdete 6. és fél 9 kor
Katonák őrmestertől letéle a jegy
felét fizetik, kivéve vasárnap est

Kiadó
feles munkálatra
20 katasztrális
hold föld
Ertekezni lehet:
Új. Dr. Kiss Pálalval

Eladó ház és fűszer üzlet.
Makón forgalmas helyen levő

fűszerüzletemet, bázsal
együtt azonnali eladom, vagy uszerleg
a hoz t egy-ádu, mely gazdálkodó
nak is megfelelő.

Gröz János
Letei ut.

**Hirdetések fel-
vételnek a kia-
dóhivatalban.**

